

§ 20

Polar Granit Oy:n yhteiskäsittelylupahakemus (2026-1)

JyväskyläDno-2026-85

Valmistelija / lisätiedot:

Petteri Ahonen, ympäristönsuojelupäällikkö, petteri.ahonen@jyvaskyla.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta yhteiskäsittelylupa 2026-1
- 2 Yhteiskäsittelylupaehdotus_2026_1

Polar Granit Oy hakee ympäristö- ja maa-aineslupaa (yhteiskäsittelylupa) 15 vuodeksi kalliokiviaineksen ottoon ja kiven louhintaan tarvekivenä sekä sivukiven murskaukseen. Olemassa oleva Ahostenmäen louhimo sijaitsee Jyväskylässä Korpilahden kirkonkylältä noin 3 kilometriä pohjoiseen Ahostenmäen (179-430-13-6) tilalla. Ottamisalueen pinta-ala on noin 8,2 hehtaaria ja kokonaisottomäärä 300 000 k-m³ (840 000 t). Sivukivien murskausta tehdään ajoittain tarpeen mukaan. Kun murskausjakso tehdään, sen kesto on 1-2 kuukautta. Alueella tullaan työskentelemään arkisin (ma-pe) klo 7-22. Meluisimpia työvaiheita on rajattu erikseen. Samalle haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen kuin päätös on lainvoimainen.

Toimivalta asiassa

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojelu- ja maa-aineslaissa tarkoitettuna lupaviranomaisena (hallintosäntö 16 §).

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Pietarinen, ympäristöjohtaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää yhteiskäsittelyluvan liitteenä olevan päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä 17.4.2026 Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla.

Kuulutus on julkaistu Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 20.4.2026 - 27.5.2026.

Muutoksenhakuviranomainen

on Vaasan hallinto-oikeus.

Otteen oikeaksi todistaa

Jyväskylä
17.04.2026

Niina Ekstam
hallinnon asiantuntija

Hallintovalitus

§20

Hallintovalitus

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**.

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä
- asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella
- Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen

Muutoksenhaun maksu

Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. Maksuista, niiden määrästä ja maksuvapautuksen perusteista on säädetty tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetussa oikeusministeriön asetuksessa (1020/2024).

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Muiden katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi Jyväskylän kaupungin verkkosivuille.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä **kirjallisena**.

Valituksessa on **ilmoitettava**

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Valitukseen on **liitettävä**

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköisen viestin (faksin ja sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Valitus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin: 029 56 42780
Puhelinvaihte: 029 56 42611
Faksi: 029 56 42760
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Virka-aika: 8.00-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

LIITE / Sijaintikartta
Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.4.2026

Polar Granit Oy
Yhteiskäsittelylupahakemus 2026-1

Suunnittelualueen rajaus ohjeellinen

500 m

Yhteiskäsittelylupa

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 47 a §:n ja maa-aineslain (555/1981) 4 a §:n mukainen yhteiskäsittelylupa tarvekiven ottoon, kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Samalla haetaan lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija

Polar Granit Oy
Vespuolentie 73
41800 Korpilahti
y-tunnus:0177185-1

Toiminta ja sen sijainti

Lupaa haetaan olemassa olevalle Ahostenmäen tarvekilouhimolle ja sivukiven murskaukseen Jyväskylän Korpilahdella Korpilahden kylän tilalle Ahostenmäki (179-430-13-6). Toiminta sijaitsee Porraskorventien varrella. Kiinteistön omistaa yksityinen maanomistaja. Hakija toimii alueella vuokralaisena.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Kivenlouhinta ja vähintään 50 päivää samassa paikassa toimiva siirrettävä murskaamo ovat ympäristöluvanvaraisia ympäristönsuojelulain 27 §:ssä viitatus liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7c ja 7e perusteella. Kalliokiven irrottaminen on maa-ainesluvanvaraista maa-aineslain 4 §:n 1 momentin perusteella.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja b perusteella kivenlouhintaa ja -murskaamista koskevan lupa-asian. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineslain 7 §:n perusteella myös maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian. Ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset voidaan käsitellä yhdessä ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaisesti.

Luvan valvojana toimii Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojelu, joka nimeää toiminnalle vastuupalvojan. Vastuupalvojan yhteystiedot ilmoitetaan luvan haltijalle.

Hakemuksen vireilletulo ja täydentäminen

Hakemus on tullut vireille 8.12.2025. Hakemusta on pyydetty täydentämään 19.12.2025 ja sitä on täydennetty 7.1.2026 sekä 13.1.2026.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Louhinta-alueella on Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (8.10.2013, dnro 966/2013, lupanro 2013-2). Ympäristölupa koskee kalliokiviaineksen louhintaa sekä sivukiven murskausta. Alueella on myös voimassa oleva rakennus- ja ympäristölautakunnan

myöntämä 15 vuoden maa-aineslupa (14.6.2011, dnro Karp 1509/2011, lupanro 2011-10). Luvan voimassaoloaika päättyy 14.7.2026.

Alueella ei ole asemakaavaa. Louhimoalue kuuluu haja-asutusalueeseen. Jyväskylän kaupungin yleiskaavassa (lainvoimainen v. 2016) alue on maaseutuelinkeinojen aluetta. Se on myös osoitettu kaavakartalla 7/7 kallio- tai rakennuskiviainesten ottovyöhykkeeksi (eo/3, maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on maakunnallista merkitystä kiviaineshuollossa tai rakennuskiviteollisuudelle). Suunnittelumääräyksen mukaan alueiden käytössä tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rakennuskivivarojen suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Merkintä on siirretty Keski-Suomen maakuntakaavasta.

Toiminnan sijaintipaikka ja sen ympäristö

Louhimo sijaitsee Jyväskylän Korpilahdella Korpilahden kylässä noin 3 kilometriä Korpilahden kirkonkylästä pohjoiseen. Louhimolle on tieyhteys valtatie 9:ltä Punakankaantieltä Punamäentien kautta Porraskorventielle. Toinen reitti valtatie 9:ltä on Petäjaveden maantien 607 kautta Norokorventielle, joka muuttuu louhimoalueelle johtavaksi yksityistieksi (metsäautotie).

Louhimoalueen ympäristö on kallioista metsäaluetta ja alueen välittömät rajanaapurit ovat metsätiloja. Metsä on vanhaa kuusivaltaista puustoa ja osin nuorta taimikkoa. Alue on korkeussuhteiltaan hyvin vaihtelevaa. Louhimon ympäristössä on asutusta lähimpänä sen itäpuolella Punamäentien varressa sekä kaakossa Sahinvuorentien alkupäässä. Talot ovat vakituisia asuinrakennuksia. Punamäentiellä lähimmät asuinrakennukset ovat 350, 430, 450, 450 ja 460 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Lisäksi on muutamia asuinrakennuksia yli 500 metrin etäisyydellä. Näin lähelle taloja louhintaa ei käytännössä ulotu, koska ottamisalueen lähin kulma on maastollisesti alempana kuin alin haettu ottamistaso. Sahinvuorentiellä on kaksi taloa noin 400 ja 450 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Tämänhetkinen louhintaa on kauempana asuinrakennuksista. Ottamisalue rajoittuu kaikilta sivustoiltaan topografisesti vaihtelevaan metsäiseen alueeseen. Ottamisalueen länsiosassa on vanhaa ottamisaluetta. Ahostenmäen korkein kohta, jonne louhintaa ei tule ulottumaan, jää louhimoalueen lounais-/eteläpuolelle.

Alueen kiviaines on koostumukseltaan noriittista gabroa, kauppanimeltään Korpilahden musta. Kallion päällä on noin 0,2 – 1 metrin paksuinen moreenikerros.

Alue ei sijaitse valtion ympäristöhallinnon luokittelemalla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Vihtakangas (0927701, I-luokka) sijaitsee noin 1,1 kilometrin etäisyydellä alueen länsipuolella. Lähialueen talousvesikaivoista ei ole tietoa.

Lähin vesistö, Ahostenlampi, sijaitsee kaivualueen kaakkoispuolella noin 600 metrin etäisyydellä. Sen takana, noin 1,1 kilometrin etäisyydellä kaivualueesta, sijaitsee Maatianjärvi, jonne myös alueen pintavedet oja pitkin laskevat.

Louhokseen valuvat pintavedet palautetaan luonnonkiertoon painovoimaisesti tai pumpaamalla ne louhimon ulkopuoleiseen valuma-alueeseen (tarvittaessa selkeyttämisaltaiden kautta).

Hakemuksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Ahostenmäestä on louhittu kiveä vuodesta 2001 alkaen. Louhittava kivi on pääasiassa tarvekiveä, mutta ajoittain kiviaineksen oltua tarvekiveksi huonolaatuista sitä on irrotettu myös murskattavaksi.

Varsinaisen ottamisalueen pinta-ala on noin 8,2 ha. Ottamisalueen ja suunnittelualan väliin jää vähintään noin 5 metriä leveä vyöhyke. Suunnitteluala on lähimpänä kiinteistörajaa louhimon länsilaidalla, jossa etäisyyttä kiinteistörajaan jää noin 30 metriä. Lohkareiden käsittelyalue voi vaihdella louhinnan edetessä suunnittelualan sisällä. Raakakiveä varastoidaan tarpeen ja louhinnan etenemisen mukaan sekä louheen käsittelyalueella että jo louhituilla alueilla.

Mikäli kiviaines vastaa sille asetettuja vaatimuksia, louhinta-alueelta louhitaan ja kuljetaan vuosittain yhteensä keskimäärin 600 m³ louhittua raakakiveä. Kun saantiprosentti koko louhitusta määrästä on noin 3 %, irrotetaan vuosittain noin 20 000 m³, josta 19 400 m³/ktr joutuu sivukiveksi. Lupahakemuksen voimassaoloaikana (15 vuotta) irrotettavan kiviaineksen kokonaismäärä on noin 300 000 m³/ktr.

Louhinnan alimmaksi tasoksi on esitetty tasoa +115,3 m (N2000). Ottaminen ei tule ulottumaan niin syväälle koko ottamisalueella, vaan haettuun syvyyteen voidaan mennä osassa aluetta.

Ottamistoiminta tapahtuu ottamissuunnitelmassa määrättyjen rajojen sisäpuolella kulloinkin ilmenevien tarpeiden ja kivilaadun vaihtelujen mukaisesti noudattaen edellä esitettyjä keskimääräisiä vuosittaisia louhintamääriä. Ottaminen etenee alueella moneen suuntaan korkeusoloista riippuen. Suunnittelualan pohjois-/koillisosassa maasto laskee luonnostaan alle alimman suunnitellun ottotason. Korkeimmillaan maasto taas nousee ottamisalueen sisällä tasolle +155 m alueen itäosassa. Ahostenmäen huipulle saakka ottamisalue ei ulotu.

Työjärjestelyt ottamisen aikana

Puusto ja pintamaa poistetaan sitä mukaa kun louhinta etenee. Tarvekilouhinta suoritetaan poraamalla, räjäyttämällä ja kiilaamalla. Louhinnassa käytetään työkoneita eli poravaunua, kaivinkonetta ja pyöräkuormaajaa. Tarvekilouhinta tapahtuu pääsääntöisesti yhdessä vuorossa. Töitä tehdään arkisin (ma-pe) klo 7.00 - 22.00 sekä lauantaisin kuormauksen, kuljetusten ja huoltotöiden osalta klo 7.00 - 18.00.

Porauksen yhteydessä syntyvä kivijauho otetaan talteen. Räjäytystöitä koskevat omat erikoismääräyksensä. Räjäytystöistä ei aiheudu ympäristölle haittaa, koska kerralla räjäytettävät määrät ovat pieniä. Räjäytyksiä tehdään 0-4 krt/vrk. Se ei ole päivittäistä toimintaa, vaan räjäytyksiä tehdään vuodessa noin 35 kertaa.

Sivukiven varastointi ja käsittely

Aluksi sivukiveä läjitetään sivukiven läjitysalueelle. Sitä mukaa kun alin louhintataso on saavutettu, käytetään sivukiveä louhimon maisemointiin täyttämällä. Sivukiveä murskataan myös rakennemateriaaliksi ulkopuolisen urakoitsijan toimesta siirrettävällä kivenmurskaamalla. Sivukiven läjitys- ja käsittelyalue sijoittuu ottamisalueen luoteispuolelle. Alueen koko on kaikkiaan noin 1,3 ha.

Murskaus

Siirrettävä murskausasema toimii 1-2 kuukautta vuodessa. Murskaustarve vuositasolla on alle 50 päivää. Murskausta tehdään tiheimmillään joka toinen vuosi. Edellinen murskaus on tehty vuonna 2023. Seuraavaa ajankohtaa ei ole tiedossa. Enimmillään toiminta-aikana murskataan kiveä noin 280 000 m³. Murske varastoidaan käsittelyalueella oleville isoille kentille.

Murskaustoiminnassa noudatetaan valtioneuvoston asetuksen 800/2010 8 §:n mukaisia toiminta-aikoja:

- rikotus ja räjäytykset tehdään arkisin (ma-pe) klo 8.00-18.00
- murskaamista tehdään arkisin (ma-pe) klo 7.00-22.00
- porausta tehdään arkisin (ma-pe) klo 7.00-21.00
- kuormaaminen ja kuljetukset tehdään arkisin (ma-pe) klo 6.00-22.00, lisäksi lauantaisin tehdään kuormaamista, kuljetuksia ja huoltotöitä klo 7.00-18.00 välisenä aikana

Murskauksen vuotuiseksi toiminta-ajaksi on arvioitu 50 päivää, porauksen 15 päivää, rikotuksen 20 päivää, räjäytysten 2 päivää sekä kuormauksen ja kuljetuksen 50 päivää.

Tiedot ottamisalueesta

Suunnitelma-alueen pinta-ala	: 11,5 ha
Ottamisalueen pinta-ala	: 8,2 ha
Pohjaveden korkeustiedot	: Ei tiedossa
Alin ottamistaso	: +115,3 m (N2000)

Ottamismäärä ja -aika

Maa-aines	: Tarvekivi
Haettu kokonaismäärä	: 300 000 k-m ³ (n. 840 000 t)
Vuotuinen otto	: 20 000 k-m ³ , josta tarvekiveä 600 k-m ³
Ottamisaika	: 15 vuotta

Liikenne

Vuonna 2025 toiminnasta aiheutui 29 raskaan liikenteen käyntikertaa alueella. Louhimolle kuljetaan Porraskorventien tai Noronkorventien kautta, joiden teiden käyttöön hakijalla on lupa.

Kemikaalit, polttoaineet ja räjähteet

Alueella käytetään polttoaineita keskimäärin noin 13 050 litraa vuodessa. Polttoaineita ei jatkuvasti varastoida alueella, vaan ne tuodaan koneisiin autolla. Myöskään jäteöljyä ei varastoida alueella tarpeettomasti. Räjähteille on alueella aidattu varasto, mutta kerralla varastoitavat määrät ovat pieniä.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Tarvekilouhinnassa ylivoimaisesti suurin osa kaivannaisjätteestä on sivukiveä, jos sitä ei murskata ja myydä pois tuotteena. Jätehuoltosuunnitelmassa sivukiveä

arvioidaan syntyvän noin 285 900 m³. Sivukivet käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Pintamaita arvioidaan syntyvän noin 5 000 m³-ktr ja ne käytetään ottamisalueen maisemointiin. Kivipölyä ja -tuhkaa arvioidaan syntyvän noin 100 m³-ktr, jotka hyödynnetään myös maisemoinnissa.

Maisemointi ja jälkihoito

Louhoksen lopetettua toimintansa varsinaisen louhinta-alueen porrastetun kalliorinteen jyrkät reunat suojataan kiinteällä kivimuurilla tai verkkoaidalla ja varustetaan asianmukaisilla varoitustauluilla.

Louhosta maisemoidaan sivukivellä. Istutuksista sovitaan maanomistajien kanssa. Kaikki toimenpidealueelle kuulumaton vieras materiaali, paitsi louhinnassa syntynyt ylimääräinen kivi- ja maa-aines, kuljetaan pois. Louhimoalue siistitään yksittäisistä lohkarista. Mahdollinen ylimääräinen maa-aines käytetään sivukiven maisemointiin. Louhinnassa ja kiven käsittelyssä tarvittavat rakenteet puretaan ja kuljetaan pois. Louhos ja ympäristö palautuvat maa- ja metsätalousalueeksi.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Vaikutukset maisemakuvaan, maankäyttöön ja luonnonarvoihin

Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia louhimon ulkopuolella, koska louhimo sijaitsee syrjässä. Alueen maankäytössä ei ole tiedossa muutoksia. Ottamisalue rajoittuu kaikilta sivustoiltaan topografisesti vaihtelevaan metsäiseen alueeseen, joka maisemallisesti suojaa itse louhosta. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa erityisiä luontoarvoja.

Melu ja värinä

Louhinnan meluhaittoja vähennetään sijoittamalla varastot ja sivukiven läjitysalueet meluesteeksi melulähteen ja häiriintyvien kohteiden väliin. Murskauslaitteet pyritään sijoittamaan louhosalueen sisälle, jolloin louhoksen rinteet estävät melun leviämistä ympäristöön. Lisäksi louhosalueen maaston korkeussuhteet vaimentavat melun etenemistä.

Hakija on teettänyt ympäristölupahakemusta varten Ahostenmäen louhimosta melumallinnuksen (A-Insinöörit Oy, 24.10.2025, 15-1326-1), jossa tutkitaan maa-aineksen oton aiheuttamia äänitasoja lähimpien asuinrakennusten tonttien alueilla Korpilahdella. Kohteessa tarkasteltiin viittä erilaista melulähdettä seuraavilla oletetuilla käyntiajoilla: Poravaunu (6h/pv), 2 kpl pyöräkuormaajia (4 h/pv), kaivinkone (4 h/pv), vaijerisaha (4 h/pv) ja kuorma-auto (1 käynti/pvä). Selvityksessä mallinnettiin maa-aineksen ottoa nykytilanteessa, koska se arvioitiin meluisimmaksi tilanteeksi. Yleinen liikennemelu ei sisälly tarkasteluun.

Alueen ottotoiminnan edetessä ottoalue syvenee, ja lopputilanteessa se sijoittuu niin sanottuun kuoppaan. Tällöin kallion ja maa-aineksen seinämät muodostavat luonnollisen meluesteen asuinrakennusten ja ottoalueen välille. Nykytilanteessa tätä meluestevaikutusta ei vielä ole syntynyt, jolloin tilanne on melun kannalta heikompi.

Laskenta tehtiin vain päiväajalle, koska toimintaa on vain päiväaikaan. Koska työkoneet vaihtavat paikkaa, melutilanne mallinnettiin kahteen eri paikkaan. Työpaikassa 1 poravaunulla ja kaivinkoneella työskennellään lähellä louhimon itälaitaa, verrattain lähellä idän puolen asuintaloja, jotka ovat lähimpiä melulle herkkiä kohteita. Työpaikassa 2 työkoneilla työskennellään louhimon keskiosassa.

Melukartoista voidaan nähdä, että maa-aineksen otosta aiheutuvat keskiäänitasot L_{Aeq} jäävät molemmissa tarkastelluissa työtilanteissa lähimpien häiriintyvien kohteiden läheisyydessä alle ohjearvotasojen arvioituilla työskentelyajoilla. Työpaikasta 1 melu leviää enimmäkseen idän suuntaan, mutta jää lähimpien talojen ympärillä tasolle 50-55 dB(A). Työpaikasta 2 melu leviää enimmäkseen luoteen suuntaan eivätkä meluvyöhykkeet ulotu lähimpien talojen pihilla saakka.

Keskiäänitasot tarkasteltiin myös siinä tapauksessa, että kaikkien työkonoiden työskentelyaika on yhtäaikaisesti 10 h päivässä. Tällöinkään ei päiväajan ohjearvoja ylitetä lähimpien asuintalojen alueilla.

Melumallinnuksen lähtöarvoihin liittyy epävarmuuksia. Tarkkojen lähtöarvotietojen puuttuessa mallinnus on tehty ns. turvallisilla arvioilla sekä pitkällä toiminta-ajolla, joten todennäköisesti todellinen melutilanne on mallinnettua tilannetta parempi.

Louhimoalueen lähimmät Punamäentien varressa olevat asuinrakennukset altistuvat myös vt 9:n melulle sekä osin myös Jyväskylä-Tampere radan melulle.

Louhimoalueella toteutetun kivenmurskauksen meluja on mitattu vuonna 2016 (Nablabs Oy, tutkimusraportti 127/2016). Mittausraportti ei ollut hakemuksen liitteenä, mutta hakija toi sen esiin vastineessaan. Mittaukset tehtiin tuolloin kahdelta Punamäentien varressa sijaitsevalta kiinteistöltä sekä referenssinä aivan murskauslaitteiston läheisyydestä. Raportissa todetaan, että mitatut keskiäänitasot eivät ylittäneet ympäristöluvassa mainittua ympäristömelun raja-arvoa L_{Aeq} (klo 7-22) 55 dB kummassakaan tarkkailupisteessä. Mitatut arvot olivat 48,4 dB(A) ja 49,8 dB(A). Murskaimen melu ei ollut kuultavissa tarkkailupisteillä mittauksen aikana. Referenssipisteellä melu oli havaittavissa, mutta toiminnasta aiheutuva äänitaso jäi alle päiväohjearvotason (52,4 dB(A)). Alueella oli ainoastaan murskaustoimintaa mittauksen aikana. Murskausalueen liikenteen (kuormaaja ja kaivinkone) osuuden kokonaismelusta arvioitiin jääneen lyhytaikaiseksi ja vähäiseksi. Selvimmät häiriöäänät mittauspisteillä aiheutuivat ohi kulkevasta autoliikenteestä. Maa oli mittauksen aikana kuiva ja lumeton.

Mittaukseen liittyneessä asukkaiden haastattelussa murskaamosta todettiin kuuluvan taustamelun selkeästi ylittävää melua ainoastaan räjäytysten aikana.

Jätteet

Alueella arvioidaan syntyvän sekajätettä noin 50 kg vuodessa. Ne toimitetaan yrityksen toimipisteeseen, joka sijaitsee noin 6 kilometrin päässä teitä pitkin. Toimipiste kuuluu järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Jäteöljyä ei tarpeettomasti varastoida louhosalueella. Vaarallinen jäte toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen Riihimäelle.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Hakemuksessa ei ole arvioitu työkonokohtaisia ilmapäästöjä. Siirrettävässä murskausasemassa ja pyöräkuormaajissa on päästölaitteet sekä porakalustossa pölynkeräysjärjestelmät. Toiminnasta aiheutuvilla vähäisillä päästöillä ei arvioida olevan oleellisia vaikutuksia ilmanlaatuun.

Vaikutukset pinta- ja pohjaveteen sekä maaperään

Alueella minimoidaan ympäristöä pilaavien aineiden, kuten polttoaineen käsittely, ja järjestetään se niin, ettei saasteita pääse kulkeutumaan alueen maaperään eikä pinta- tai pohjaveteen. Alueella ei tehdä isompia huoltotoimia, koneet kuljetetaan

muualle huoltoon. Alueella on imeytysturvetta. Alueella ei säilytetä normaalitilanteessa polttoaineita, vaan polttoaineet tuodaan ja tankataan suoraan koneisiin.

Sosiaali-, huolto-, varasto- ja säilytystilat sijoittuvat ottamisalueelle tai sen välittömään läheisyyteen kulloinkin ilmenevän tarpeen mukaisesti.

Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia vesistöön.

Turvallisuus ja merkinnät

Siltä osin, kun louhoksen reuna on saavuttanut lopullisen paikkansa, suojataan se kivimuurilla tai verkkoaidalla. Väliaikainen louhoksen reuna suojataan lippusiimalla tai aidalla. Ympäristöön sijoitetaan louhoksen reunasta ja räjäytystöistä kertovia varoitustauluja.

Toiminnan tarkkailu, raportointi ja kirjanpito

Louhimon työntekijät tekevät aistinvaraista käyttötarkkailua koneita ja laitteita käytettäessä.

Louhinta- ja murskausjaksojen aloittamisesta ja lopettamisesta ilmoitetaan tarvittaessa lupaa valvovalle viranomaiselle. Murskausjaksoilla työhön valittu urakoitsija pitää työmaapäiväkirjaa, johon merkitään muun muassa päivittäiset tuotantomäärät, toiminta-ajat, käytetyt raaka-aineet sekä laitteiden huollot ja mahdolliset poikkeustilanteet. Kirjanpito on lupaa valvovan viranomaisen saatavissa. Ottotoiminnasta raportoidaan vuosittaiset ottomäärät lupaviranomaiselle NOTTO-rekisteriin sähköisellä lomakkeella. Toiminnan aiheuttamia ympäristövaikutuksia, kuten melua ja tärinää tarkkaillaan viranomaisen määräämässä laajuudessa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Louhimotoimintaa koskien ei ole tehty BAT-vertailuasiakirjaa. Hakemuksessa ei ole esitetty erityisiä parhaan käyttökelpoisen toimenpiteitä tai tekniikoita.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Onnettomuus tai häiriötilanne louhimolla voi aiheuttaa henkilövahinkoja tai vahinkoja ympäristölle. Näitä pyritään välttämään koulutuksella ja varautumalla tarvikkein. Alue sijaitsee syrjässä ja ulkopuolisten pääsyä alueelle tai ilkivaltaa ei voida estää. Louhimolle saavuttaessa on varoituskyltit molemmista suunnista tullessa ja keskeneräiset louhintarintaukset on merkitty lippusiimoin. Alueella säilytetään ainoastaan pieniä määriä räjähdysaineita.

Hakemus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta

Polar Granit Oy anoo MAL 21 § ja YSL 199 § momentin nojalla, että Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hakemus on toimitettu kuulemisajan jälkeen 6.3.2026. Perusteluissa todetaan, että yritys on louhinut tarvekiveä alueella jo yli 20 vuotta. Hakemus ei muuta olennaisesti ympäristöllistä tilannetta. Toiminta on pienimuotoista, eikä murskauksia ole tiedossa. Alueen kivelle olisi kova kysyntä ja tilauksiakin on jo olemassa. Mahdollisen luvan saamisen viivästyminen hankaloittaisi toimituksia. Tarvittaessa Polar Granit Oy voi asettaa erillisen 2 000 € vakuuden.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu ja se on ollut sähköisenä nähtävillä Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 16.1. - 23.2.2026. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu 16.1.2026 sanomalehti Keski-suomalaisessa. Asianosaisille on lähetetty 15.1.2026 kirjeitse erityistiedoksianto hakemuksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemusta koskien jätettiin yksi muistutus, jossa osallisina oli lähialueen asukkaita viidestä eri osoitteesta.

Muistutuksessa kerrotaan, että Punamäentien ympäristössä sijaitsee lukuisten perheiden koteja sekä hevostalliyhtiöitä. Asuinalueella on useita louhimoalueyrittäjiä ja asukkaat kokevat asuinalueensa jäävän louhimoiden keskittymäksi. Lähimpänä on kuitenkin Polar Granit Oy:n Ahostenmäen louhimo, josta lähimpään taloon linnuntietä on vain 400 metriä. Kaikkien tähän muistutukseen osallistuvien asuinrakennukset ovat 400-530 metrin päässä nykyisestä louhimosta. Asukkaiden mukaan louhimotoiminnan laajeneminen entistäkin lähemmäksi uuden lupahakemuksen myötä jää epäselväksi. Asukkaat ovat kokeneet louhimolla tapahtuvat räjäytykset erittäin huolestuttavina. Räjäytykset tapahtuvat yhtäkkiä säikäyttäen asukkaita, lemmikkejä ja kotieläimiä. Säikäytyksistäkin suurempi huolenaihe on talon rakenteiden kestäminen. Punamäentie kuuluu Savipohjan kylään ja maa on erittäin savipitoista, jonka päälle rakennetut talot kestävät räjäytyksiä kalliopohjaa huonommin. Asukkailla ei ole tietoa, osaavatko louhimoyrittäjät ottaa huomioon tätä. Kovan räjäytyksen tullessa maa, rakennukset, ikkunat ja muut rakenteet tärisevät ja jopa esineitä on pudonnut hyllyiltä. Kyse on muustakin kuin epämukavuudesta. Räjäytysyrittäjät ovat joskus tuoneet mittarinkin lähitaloon, mutta juuri tuolloin onkin räjäytetty pienemmillä panoksilla. Vaikutuksia ei ole missään vaiheessa mitattu todellisissa olosuhteissa.

Lisäksi asukkaat ovat erittäin huolissaan hevosille aiheutuvasta stressistä ja tiellä/metsäreiteillä liikkuville aiheutuvasta vaarasta. Räjähdys tulee äkillisesti ja voi osua juuri siihen hetkeen, kun hevosen selässä ratsastetaan tai hevosella ajetaan kärryillä. Säikähtänyt hevonen voi hypätä sivuun, lähteä käsistä tai kaatua. Se voi aiheuttaa vakavan onnettomuuden, ratsastaja tai kärryillä kulkija voi loukkaantua, ja myös hevonen voi satuttaa itsensä. Tällainen jatkuva pelko siitä, milloin pamahtaa, ei ole kohtuullista eikä hyväksyttävää.

Myös porakaivovesi on muuttunut eräässä talossa menneen 15 vuoden aikana mangaanipitoiseksi ja käyttökelvottomaksi. Aiemmin (vuonna 2010 valmistuneen) porakaivon vedessä ei ollut vikaa, mutta vuonna 2023 mangaaniarvot olivat ylittyneet niin rajusti, että vesi oli muuttunut juomakelvottomaksi. Asia olisi pitänyt ottaa huomioon jo ensimmäistä lupaa haettaessa. Räjäytysten lisäksi aamusta iltaan jatkuva meteli (murskaus?) ja pölylaskeutuma tuottavat oman harminsä. Asukkaat pyytävät ottamaan huolensa huomioon jatkolupaa harkittaessa, koska louhimotoiminnan ei kuulu sijaita näin lähellä ihmisten koteja. Asukkaat kokevat toiminnan uhkana kodeilleen ja turvallisuudelleen sekä yleiselle asumisviihtyvyydelle. Se on uhka myös alueen hevosten hyvinvoinnille sekä tiellä liikkuvien turvallisuudelle. Asukkaat eivät voi pitää hyväksyttävänä sitä, että räjäytyksiä tehdään niin lähellä koteja ja talleja tavalla, joka aiheuttaa jatkuvaa melua,

säikähdyksiä, pölyä, vakavaa huolta talojen rakenteista, vedenlaadusta ja turvallisuudesta.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto ympäristönsuojelulain 42 §:n kohdan 2 perusteella Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta (ympäristöterveyslautakunta).

Ympäristöterveystarkastaja toteaa ympäristöterveyslautakunnan valtuuttamana 19.2.2026 antamassaan lausunnossa seuraavaa:

- Toiminta tulee toteuttaa siten, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) mukaisia melun toimenpiderajoja asunnoissa tai muissa oleskelutiloissa ei ylitetä (asuinhuoneet päiväajan klo 7–22 keskiäänitaso L_{Aeq} 35 dB).
- Mikäli lähialueen asukkailta tulee meluvalituksia, niin melun torjuntatoimenpiteiden riittävyys tulee varmistaa melutasojen mittauksin kyseessä olevilta kiinteistöiltä. Mittauspiste tulee valita siten, että tulokset kuvaavat asukkaisiin kohdistuvaa tyypillistä meluallistusta ja antavat riittävän luotettavan ja edustavan kuvan melun alueellisesta ja ajallisesta vaihtelusta sekä melun syistä.
- Tulee selvittää lähikiinteistöjen talousveden hankintatapa. Mikäli suunnitelma-alueen rajalta alle 500 metrin etäisyydellä on talousvesikaivoja, niin niiden osalta tulee varmistua, ettei veden laatu toiminnan edetessä heikkene. Käytössä olevan talousvesikaivon vesi tulee tutkituttaa säännöllisesti esim. kerran vuodessa. Kaivovedestä tulee tutkia vähintään E. coli, koliformiset bakteerit, pH, väri, haju, maku, sähkönjohtavuus, kloridi, mangaani, sulfaatti, sameus, rauta, nitraatti, nitriitti, ammonium ja $KMnO_4$ -luku.
- Kaivoveden laadun voi tutkituttaa tähän erikoistuneessa Ruokaviraston hyväksymässä laboratoriossa. Luettelo hyväksytyistä talousvesilaboratorioista on saatavilla Ruokaviraston verkkosivuilla. Laboratoriosta saa myös ohjeet näytteenottoon ja vedestä tehtävien tutkimusten valintaan.

Tarkastukset

Alueella on tehty viimeisin sekä ympäristö- että maa-aineslupaan liittyvä valvontakäynti 17.9.2025. Tarkastuksella keskusteltiin jo tulevasta lupahakemuksesta. Alue on valmistelijalle tuttu eikä erillistä tarkastuskäyntiä lupahakemuksen vuoksi ole katsottu tarpeelliseksi.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija on toimittanut vastineensa 5.3.2026.

Vastineessaan hakija toteaa asukkaiden huoleen useista louhintatoimijoista ja mahdollisesta toiminnan laajenemisesta seuraavaa: Louhimo on aloittanut toimintansa tällä paikalla vuonna 2002. Alueella toimivista louhimoista ja louhoksista (6 kpl), tämän louhimon toiminta on selkeästi pienimuotoisinta. Luultavasti suurin osa häiriöistä koetaan tämän toiminnan aiheuttamaksi, vaikka näin ei ole. Hakija ei halua ottaa kantaa muiden toimijoiden toimintaan. Jokaisesta louhimolla mahdollisesta louhintapaikasta, tulee matkaa lähimpään asuintaloon yli 400 metriä. Louhimo ei laajene jatkoluvan myötä lähemmäksi, rajat säilyvät ennallaan. Lähin kulma ottamisalueesta Punamäentietä on alimman louhintatason (+115.29 N2000) alapuolella, joten siellä ei tulla louhimaan.

Asukkaiden kokemiin räjäytysten vaikutuksiin hakija vastaa seuraavaa: Räjätystyötä tekevät ammattilaiset ja räjäytystyö on valvottua ja tarkoin säädelyä työtä. Jokaisessa räjäytyksessä asioita on otettava huomioon ja toimittava lakien ja sääntöjen puitteissa. Ainoa todellinen haittavaikutus on räjäytyksestä johtuva hetkellinen ääni, ja sen tuottama paineaalto voi helisyttää ikkunoita. Tärinämittaukset ovat myös ammattilaisten suorittamaa ja mittaustuloksiin perustuvaa toimintaa, ei mitään mielipidekysymyksiä. Tehtyjen tärinämittausten arvot ovat olleet 15 %, sallituista laskennallisista arvoista. Räjätystyksistä varoitetaan aina äänimerkein ennen räjäytystä ja vaara ohi merkki annetaan räjäytyksen jälkeen. Porraskorventie on suljettu hakijan toimesta molempiin suuntiin räjäytyksen ajaksi, jotta tiellä liikkujien turvallisuus varmistetaan. Äänimerkit eivät kuulu välttämättä useiden satojen metrien päähän, mutta kuuluvat varmasti vaarallisella alueella. Tarvekilouhinnan räjäytykset ja räjähdeainemäärät ovat niin pieniä, että ainut haitta on ääni, joka on varmasti myös pienempi kuin isossa murskaräjäytyksessä.

Asukkaiden muistutuksessaan esiin tuomaan hevosten säikkymiseen hakija toteaa seuraavaa: Räjätystyksistä varoitetaan aina äänimerkein ennen räjäytystä ja vaara ohi merkki annetaan räjäytyksen jälkeen. Porraskorventien on suljettu molempiin suuntiin räjäytyksen ajaksi ja äänimerkit kuuluvat varmasti vaarallisella alueella. Joidenkin Punamäen alueen hevosomistajien kanssa on oltu aiemmin yhteyksissä ja alustavissa keskusteluissa on pohdittu yhteistä viestiketjoryhmää, jossa hakija voisi ilmoittaa esim. tuntia aikaisemmin, tulevasta räjäytystyöstä. Tämä on saanut myönteisen kannatuksen.

Yleisesti hakija toteaa vielä, että ovat louhineet samassa kohteessa vuodesta 2002. Toiminta on pienentynyt huomattavasti alkuajoista. Mitään aiheellisia muistutuksia ei ole tullut. Louhimolla on murskattu viimeksi vuonna 2023, eikä silloinkaan tullut toiminnasta mitään muistutuksia. Nyt ei ole suunnitteilla tulevia murskauksia. Hakijan tietoon ei ole tullut minkäänlaisia vaaratilanteita tiellä. Alueella on maakunnallista merkitystä rakennuskiviteollisuudelle ja tämä löytyy Jyväskylän yleiskaavasta kartalta 7/7 merkinnällä eo/3. Ahostenmäen kiven louhinta on myös tärkeä osa yrityksen elinkeinoa ja mahdollisuutta työllistää alueen ihmisiä. Tällä hetkellä yritys työllistää 9 henkeä. Hakija kehittää edelleen omaa toimintaansa ja suunnittelee vaijerisahauksen lisäämistä louhinnassa, mikä vähentäisi entisestään vähäisen räjäytystyön määrää. Hakija kokee, että koko alueen toimijoiden aiheuttamat "haitat" kaatuvat heidän harteilleen. Pienimuotoinen toiminta ei hakijan mukaan aiheuta vaaraa lähiasukkaille.

Lisäksi hakija vastaa erikseen muistutuksessa esiin tuodusta toiminnan yhteydestä kaivojen pilaantumiseen sekä ympäristöterveyden lausunnossa esitettyyn veloitteeseen selvittää lähikiinteistöjen kaivojen tilanne:

Hankealue sijoittuu Ahostenmäen kalliokohouman pohjoispuolelle, joka on Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan kallio- ja moreenialuetta. Kalliota peittävä moreenikerros on hankealueella ohut ja kallio on toiminnan seurauksena näkyvässä suurella osalla hankealuetta. Oletettavaa on, että kallio nousee pohjaveden pinnan yläpuolelle koko hankealueella.

Kallioalueella muodostuu pohjavettä erittäin vähän. Suurin osa sadevedestä hakeutuu pintavaluntana lähimpiin maaston painanteisiin tai vajovetenä kallion päällä olevassa pintamaakerroksessa siihen suuntaan mihin kallio viettää. Louhitulla alueella sadevettä imeytyy rikotaan pohjaan ja kulkeutuu murske- tai louhekerroksessa sekä kallion pintaosassa olevia rakoja pitkin kohti maaston painanteita ja purkautuu pintavedeksi. Ympäröivää kallion pintaa alempana olevat louhimon osat toimivat kallion pintavalunnan sekä kallion raoissa kulkevan veden keräilyaltaana. Allas kerää vettä, koska sitä ympäröi sivulta ja pohjasta ehjä tai vähärakoinen kallio eikä purku-uomaa ole.

Kalliopohjaveden purkautumisalueina toimivat maaperän alimmat painanteet. Louhimoalueen kallion raoissa oleva vesi, irtomaakerroksessa oleva vesi ja maan pinnalla oleva hulevesi pyrkii itään kohti laaksoa ja siinä kulkevaa pintavesiuomaa.

Hankealueen itäpuolella oleva asutus ei oletettavasti kuulu vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen ja kiinteistöjen vedenhankinta on omien rengas- tai porakaivojen varassa. Hankealueesta alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsee 9 asuinkiinteistöä. Hankealueen ja näiden kiinteistöjen välillä ei ole hydraulista yhteyttä eikä hankealueelta voi teoriassakaan kulkeutua pohjavettä em. kiinteistöillä sijaitseviin kallioporakaivoihin tai rengaskaivoihin. Kaikki nämä asuinkiinteistöt sijaitsevat maastopainanteessa kulkevan pintavesiuoman vastakkaisella puolella hankealueeseen nähden. Kallion päällä irtomaakerroksessa kulkeva pohjavesi pyrkii aina alaspäin eikä se voi kulkeutua laakson alimman kohdan ali ja edelleen vastakkaiseen rinteeseen. Pitkänomaisessa laaksossa kallioperä on rikkonaista ja kallioperän heikkousvyöhyke kerää pohjavettä laakson kummaltakin puolelta. Laakso katkaisee kalliopohjaveden virtauksen hankealueelta kohti asuinkiinteistöillä mahdollisesti sijaitsevia kallioporakaivoja. Lisäksi hankealueen ja kiinteistöjen välissä on kalliokohoumia, joissa kallio on ehjää ja jotka toimivat pohjaveden virtauksen esteenä.

Hankealueen ja kahden läntisimmän/eteläisimmän kiinteistön välillä oleva Ahostenmäen kallioalue katkaisee niiden suoran pohjaveden virtausyhteyden. Teoriassa pohjavesi voi kulkea mahdollisessa irtomaakerroksessa Ahostenmäellä louhimon kohdalla kaakkoon, josta se kääntyy radan kohdalla etelään kaivojen suuntaan. Myös kalliopohjaveden kulkeutuminen hankealueelta näiden kiinteistöjen suuntaan on mahdollista.

Hakemuksen mukainen ottotaso on +115.29 m (N2000). Hankealueesta 500 metrin etäisyydellä sijaitsevien kiinteistöjen kohdalla maanpinta on tätä alempana, joten hankkeella ei teoriassakaan voi olla vaikutusta pohjaveden pinnan tasoon kaivoissa tai kaivoista saatavan pohjaveden määrään.

Ympäristöministeriön oppaan (Ympäristöministeriö 2023) mukaan luonnonkiven louhinnan vaikutukset pohjaveteen ovat yleensä melko vähäiset, sillä louhimot sijaitsevat ehjillä kallioalueilla, joissa pohjavettä esiintyy vähän. Louhimoiden kallioperä ei yleensä sisällä merkittäviä määriä metalleja tai muita haitallisia mineraaleja, mistä syystä ne eivät aiheuta kemiallista kuormitusta ympäristöön. Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja

kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) ei ole säännöstä pohjaveden laadun tai määrän seurannasta.

Ympäristöterveystarkastajan lausunnossa esitetty vaatimus on perusteeton. Hankealueen ja kaivojen välinen etäisyys ei ratkaise, onko hankealueen ja kaivojen välillä pohjaveden virtausyhteyttä. Tässä tapauksessa mahdollinen hydraulinen yhteys on ainoastaan hankealueen ja läntisimpien/eteläisimpien kiinteistöjen välillä. Tällöinkin veden virtausmatka olisi mahdollinen kulkeutumisreitti huomioiden yli 500 metriä.

Hakemuksen mukaisessa toiminnassa ei ole mitään mekanismia, joka voisi lisätä kaivovedessä olevien mikrobien määrää, muuttaa pH:ta, väriä, hajua, makua tai sameutta, lisätä vedessä olevien suolojen, ionien tai orgaanisen aineksen määrää. Toiminta ei lisää raudan tai mangaanin liukenemista veteen. Toiminnan ainoa mahdollinen pohjaveteen kohdistuva vaikutus on, että räjähdysaineista peräisin olevia tyyppiyhdisteitä voi kulkeutua pohjaveteen. Määrät eivät kuitenkaan ole niin suuria, että niillä voisi olla vaikutusta pohjaveden laatuun edellä mainituilla kahdella kiinteistöllä. Muihin asuinkiinteistöihin hydraulista yhteyttä hankealueelta ei ole.

Muistutuksessa esitetään, että yhdellä kiinteistöllä porakaivovesi on muuttunut menneen 15 vuoden aikana mangaanipitoiseksi ja käyttökelvottomaksi. Muistutuksen mukaan vuonna 2010 valmistuneen porakaivon vedessä ei ollut aiemmin vikaa, mutta vuonna 2023 mangaaniarvot olivat ylittyneet niin rajusti, että vesi oli muuttunut juomakelvottomaksi. Muistutuksen tueksi ei ole esitetty kaivoveden analyysituloksia.

Mangaanin pitoisuus pohjavedessä johtuu maa- ja kallioperän ominaisuuksista, ei ihmisen toiminnasta. Lisäksi hankealueen ja kyseisen kiinteistön välillä ei ole hydraulista yhteyttä.

Yhteenvetona vastineessa esitetään vielä, että lähikiinteistöjen talousveden hankintatapaa ei ole tarpeen kiinteistökohtaisesti selvittää, koska oletuksena voidaan pitää, että kiinteistöjen vedenhankinta perustuu omaan kaivoon.

Hankealueen ja asuinkiinteistöjen Punamäentien varren rakennusten välillä ei ole hydraulista yhteyttä. Hankealueen ja lähimpien läntisimpien/eteläisimpien asuinkiinteistöjen välillä on mahdollinen pohjaveden virtausyhteys, mutta virtausmatka on yli 500 metriä.

Hankkeella ei ole vaikutusta pohjaveden pinnan tasoon kaivoissa tai kaivoista saata-vaan pohjaveden määrään. Hakemuksen mukainen toiminta ei myöskään aiheuta kemiallista kuormitusta ympäristöön lukuun ottamatta mahdollista räjähdysaineista peräisin olevien tyyppiyhdisteiden kulkeutumista pohjaveteen. Täten kaivojen veden laadun tarkkailu ei ole tarpeen.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan ratkaisu

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Polar Granit Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kivenlouhintaan ja -murskaukseen sekä maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan kalliokiviaineksen (tarvekiven) ottamiseen Jyväskylän Korpilahdella Korpilahden kylän tilalle Ahostenmäki 179-430-13-6.

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää samalla luvan aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Tämä lupa kumoaa lainvoimaistuessaan alueen nykyisen maa-ainesluvan (2011-10) ja ympäristöluvan (2013-2).

Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Asetus säättää toimintojen vähimmäisvaatimukset silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Edellä mainitun lisäksi on noudatettava hakemusta ja tämän päätöksen lupamääräyksiä.

Maa-ainesluvan määräykset

1. Alin ottotaso on ottamissuunnitelman mukaisesti N2000 +115,3 m ja otettavan aineksen määrä enintään 300 000 k-m³. Pohjavedenpinnan alapuolinen otto on kiellettyä. Mikäli ottotoiminnassa tulee vastaan pohjavesi, saa kiveä ottaa enintään 1 metri havaitun pohjavesitason yläpuolelta. Pohjavesipintaa ei saa jättää alueella näkyviin. (MAL 11 §)
2. Ottotaso tulee seurata ja merkitä ottotaso säännöllisesti kallioseinämään tai muuhun pysyvään kohtaan alueella. Louhinta-alueen rajat on merkittävä selvästi maastoon ja louhinta-alueen rajalle on asennettava kulkemisen estävä ja kestävä aita tai vastaava kiinteä este sekä varoituskyltit ilmoittamaan ottoalueesta ja louhinnasta. Lisäksi yli 3 metriä korkeiden rintausten päälle tulee laittaa erillinen suoja-aita. Aidat ja muut merkinnät on pidettävä jatkuvasti kunnossa. (MAL 11 §, VNA 926/2005 7 §)
3. Ottamisalueella on oltava ajantasainen selkeä taulu, josta ilmenee ainakin louhimon toimijan yhteystiedot, yhteyshenkilö, lupatiedot ja toiminta-ajat. Ulkopuolisten ajoneuvojen pääsy alueelle on estettävä. (VNA 926/2005 7 §, VNA 800/2010 12 §)
4. Louhimon pohjalle mahdollisesti kertyvä vesi tulee johtaa siten, ettei siitä aiheudu vettymishaittaa naapurikiinteistöille. Veteen kertyvän kiintoaineen vuoksi vesi on tarvittaessa ohjattava jatkuvasti kunnossa pidettävään laskeutusaltaaseen. Vesi ei saa lammikoitua tarpeettomasti louhoksen pohjalle. (MAL 11 §)
5. Maisemointia tulee tehdä vaiheittain ottamisen edetessä. Orgaaninen pintamaa tulee hyödyntää maisemoinnissa. Alueelle ei saa jäädä vaarallisia tai maisemassa erottuvia maastonmuotoja. Maisemointitilannetta ja tarvetta tulee tarkastella viimeistään kaksi vuotta ennen lupakauden päättymistä kutsumalla valvontaviranomainen tarkastukselle. Mikäli toiminnan todetaan päättyvän, tulee maisemointia koskien tehdä lopullinen maisemointisuunnitelma viimeisten vuosien aikana toteutettavaksi. Maisemointisuunnitelma tulee hyväksyttävä valvojalla. (MAL 11 §)
6. Lupa-ajan päättyessä tai toimintaa aikaisemmin lopetettaessa, on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella lopputarkastus, jossa tarkastetaan jälkihoidon ja muiden lupaan liittyvien toimenpiteiden toteutuminen. (VNA 926/2005 7 §)

Ympäristöluvan määräykset

7. Rakennuskiven louhintaa ja kivenmurskausta saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00–22.00. Räjähdyksiä ja rikutusta saa tehdä arkisin klo 8.00–18.00 ja poraamista klo 7.00–21.00. Arkipyhinä edellä mainittuja työmenetelmiä ei sallita. Kuormaamista ja kuljetuksia voidaan tehdä arkisin klo 6.00–22.00 ja lauantaisin klo 7.00–18.00. (VNA 800/2010 8 §, YSL 52 §, NaapL 17§)
8. Kallionlouhinnasta ja murskaustoiminnasta liikenne mukaan lukien aiheutuva melu ei saa ylittää asuntojen piha-alueilla päivällä klo 7.00–22.00 melun keskiäänitasoa 55 dB(A). (YSL 52 §, NaapL 17 § ja VNA 800/2010 7 §)
9. Mikäli toiminnasta aiheutuvan melun arvioidaan olevan haitallisella tasolla, on toiminnanharjoittajan mitattava melutaso. Mittaukset on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla ja ne on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen ”Ympäristömelun mittaaminen 1/1995” mukaisesti. Mittaustulokset ja -raportti on toimitettava Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta. Mikäli melutasojen ohjearvot ylittyvät, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason alentamiseksi ja esitettävä raportissa toimenpiteet, joilla melutasojen ohjearvot alitetaan lähimmissä altistuvissa kohteissa. (YSL 6, 52, 54 §, NaapL 17 §)
10. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä kanava, jonka kautta se viestittää alueella tehtävistä räjäytyksistä tai murskausjaksosta. Jos päivän aikana tehdään useampi räjäytys, riittää tieto siitä, että räjäytyksiä on useampia. Räjäytystöiden aikaikkuna on arvioitava. Tulevista räjäytyksistä on viestittävä kanavan kautta viimeistään edeltävänä päivänä. (YSL 7, 14, 20 §)
11. Louhinnasta ja murskauksesta syntyvää pölyä tulee torjua käyttämällä pölynsidontalaitteistolla varustettuja poravaunuja ja muuta pölyn syntymisen ja leviämisen estävää tekniikkaa. Kerätyn porauspölyn leviäminen ympäristöön on estettävä. Toiminta-alueelle johtavaa tietä louhimon välittömässä läheisyydessä sekä louhimon liikennealueita tulee hoitaa niin, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Tiealueiden hoitotoimenpiteet tulee kirjata ylös ja ilmoittaa valvojalle niitä kysyttäessä. Jos pölyämistä ei saada hallintaan, tulee toiminta keskeyttää, kunnes tilanne korjaantuu. (YSL 52 §, VNA 800/2010 4 §)
12. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöiden on oltava lukittavissa ja niiden tulee olla varustettu lapon- sekä ylitäytönestolla. (VNA 800/2010 9 §, YSL 52 §)
13. Öljyvahinkojen varalta alueelle varataan imeytysainetta. Mahdollisesta öljyonnettomuudesta on ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja luvan valvojalle. Öljyllä likaantunut maa ja imeytysaine sekä muut öljyiset jätteet toimitetaan vaarallisten jätteiden vastaanottoluvan saaneeseen paikkaan. (YSL 15–17, 52, 58 §)
14. Alueilla, jolla käsitellään tai varastoidaan kemikaaleja tai poltto- tai voiteluaineita tai huolletaan ja tankataan työkoneita tai laitteita, tulee maaperän olla riittävän laajalti nesteitä läpäisemätön ja suoja-areunoiltaan korotettu. (VNA 800/2010 9 §, YSL 17, 52 §)

15. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia, öljyä vuotavia työkoneita tai kalustoa. Alueella ei saa pestä kalustoa. (YSL 16, 17, 52 §)
16. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on varastoitava tiiviillä alustalla katetussa ja lukitussa tai valvotussa tilassa. Jätteiden laadut tulee ilmetä niiden varastointipakkauksesta. Erilaatuisia vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Vaarallisten jätteiden määrästä ja niiden eteenpäin toimittamisesta on pidettävä kirjaa. (YSL 52, 58 §, JL 12, 13, 15, 16 §)
17. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on lajiteltava erikseen sekä toimitettava ne hyödynnettäväksi asianmukaisiin käsittelypaikkoihin. Alueella ei saa polttaa jätettä. (YSL 52, 58 §, JL 8, 11, 28, 35 §)
18. Raaka-aineet, tuotteet, voiteluaineet ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä kiinteistöllä niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, terveyshaittaa, maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle tai naapureille. (YSL 15, 52, 58 §, JL 13, 28 §)
19. Luvan haltijan on pidettävä käyttöpäiväkirjaa ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä. Yhteenvetoraportti kunkin kalenterivuoden kirjanpidosta on toimitettava seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä sähköisesti valtion ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (YLVA) sekä valvontaviranomaiselle.

Kirjanpidon tulee sisältää

- murskausjaksot sekä tarvekilouhinnan pidemmät katkot
- louhitun ja murskatun kiven määrät
- vuoden aikana toiminnasta syntyvät jätteet, niiden määrä, laatu ja toimituspaikka
- käytettyjen polttoaineiden kulutustiedot
- tiedot vuoden aikana sattuneista häiriötilanteista ja muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet
- tiedot toiminnasta aiheutuneista valituksista ja niiden seurauksena tehdyistä toimenpiteistä

Tarkkailukertomuksen perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään 6 vuoden ajan. (YSL 6, 62 §, JL 12, 118–120 §, VNA 978/2021)

20. Häiriötilanteista tai muista poikkeavista tapahtumista tai onnettomuuksista, joista voi aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, tulee ilmoittaa välittömästi luvan valvojalle ja ryhtyä heti asianmukaisiin toimiin vahinkojen torjumiseksi tai tapahtuman toistumisen ehkäisemiseksi. (YSL 14, 52, 123, 134 §)
21. Murskaustoiminnan aloittamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle aloitustarkastuksen tekemistä varten. Toiminnan olennaisesta muuttumisesta, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 83, 89 §)
22. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehitymisestä ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon. (YSL 16, 17 §)

23. Luvansaajan on nimettävä louhimon ympäristönsuojelusta vastaava hoitaja, jolla on tehtävään riittävä asiantuntemus. Vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti luvan valvojalle. (VNA 800/2010 12 §, YSL 52 §)

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen. Lisäksi alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Maa-aineksia ei saa myöskään ottaa ilman erityistä syytä vesistön rantavyöhykkeellä.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- terveyshaittaa;
- merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa;
- maaperän tai pohjaveden pilaantumista;
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.
- vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä.

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Kyseessä on yhteiskäsittelylupa louhintaan tarvekivenottoa varten sekä sivukiven murskaukseen. Toiminnasta, lupamääräykset ja suojaetäisyydet asutukseen huomioiden, ei oletettavasti aiheudu kohtuutonta räsitusta naapureille. Toimintaa ei ole sijoitettu kaavan tai muiden sijoitusmääräysten vastaisesti eikä alueen kaavoitus ole muuttumassa lähitulevaisuudessa. Alueella on ollut ottoa jo pitkään. Louhinta on ollut vähäistä ja edennyt hitaasti. Alueelta on irrotettu kiveä myös pelkästään murskeeksi, koska sen laatu on ollut ajoittain huonoa tarvekivikäyttöön. Louhintaa on tehty eri puolilla aluetta, mutta osa alueesta on puuston poistoa lukuun ottamatta vielä koskematon. Lähialueella on muutamia muitakin louhinta-alueita. Asutus on melko etäällä ja ympäristön mäkisyyden vuoksi ottotoiminta ei juuri näy ympäristöön.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti on ollut tarpeellista antaa määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tämän vuoksi on lupapäätöksessä annettu määräyksiä, jotka liittyvät ilmansuojeluun, meluntorjuntaan, jätehuoltoon sekä maaperään ja vesistöön mahdollisesti aiheutuvan kuormituksen ehkäisemiseen. Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon muun muassa toiminnan luonne, ja lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Toimittaessa hakemuksessa esitetyn tekniikan ja käytäntöjen sekä päätöksen lupamääräysten mukaisesti laitoksen toiminnan voidaan arvioida olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön mukaista.

Yksityiskohtaiset perustelut

Hakemuksessa esitetyn ottotason ei katsota vaarantavan pohjavesiä eikä aiheuttavan haittaa ympäristölle. Ottotaso on määritelty hakemuksen mukaiseksi ja se on sama kuin alueen aikaisemmassa luvassa. Pohjaveden pinnan alapuolelta ottaminen vaatii erillisen vesilain (587/2011) mukaisen luvan. Jos louhintaa ehditään tehdä pohjavesitaso alapuolelta ennen sen havaitsemista, tulee louhittu alue täyttää esimerkiksi sivukivillä tai murskeella. (määräys 1)

Alinta ottotasoa tulee pystyä seuraamaan alueella olevista merkinnöistä, vaikka syvälle menevän toiminnan alinta ottotasoa ei pystyisikään näkyvästi merkitsemään. Varoitusmerkinnöillä sekä aitaamisella varmistetaan ulkopuolisten liikkujien turvallisuus ja estetään turha alueella kulkeminen. Alueen sisällä olevien korkeiden rintausten päällä riittää varoituksena pudotuksesta kevyempikin suoja-aita, esimerkiksi lippusiima. Ajoneuvojen kulkureitit on kuitenkin suojattava esimerkiksi sivukivillä tippumisen estämiseksi. (määräys 2)

Infotaulun tarkoituksena on antaa tietoa alueen toiminnasta ulkopuolisille paitsi toiminta-aikana, myös toiminnan ollessa käynnissä. (määräys 3).

Kuivatusvedet johdetaan hallitusti alueelta. Louhos tulee pitää kuivana esimerkiksi pohjan sopivalla muotoilulla tai pumppaamalla sinne kertyvä vesi pois. Toiminnassa tarvittavaa vettä (esim. saha, kastelu pölyämisen estämiseksi) voidaan kuitenkin kerätä. (määräys 4)

Määräykset maisemoinnista on annettu alueen jälkihoidon varmistamiseksi. Toiminta ei välttämättä pääty vielä tämän lupakauden päättyessä, koska ottamisalue on iso ja ottaminen hidasta. Kiven laatu määrää, millaiseksi louhimo muotoutuu. Tämän vuoksi maisemointitarvetta on tarpeen tarkastella lupakauden lähestyessä loppuaan tai toiminnan muuten päättyessä. (määräykset 5 ja 6)

Lähin asutus on toiminnasta kaikissa vaiheissa yli 350 metrin etäisyydellä. Etäisyyden ollessa lähimpään melulle alttiiseen kohteeseen alle 500 metriä, sovelletaan louhinta- ja murskaustoiminnalle valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 määriteltyjä ehdottomia enimmäistoiminta-aikoja. Melumallinnuksen perusteella ei ole tarvetta vaatia asetuksessa esitettyjä tiukempia toiminta-aikoja. Lupahakemuksen yhteydessä on haettu toimintamahdollisuutta myös lauantailla kuormauksen ja kuljetusten osalta. Alueelle johtavien tieyhteyksien välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia, joiden vuoksi lauantaista toimintaa olisi syytä rajoittaa. Liikenne alueelle on myös toiminnan luonteen takia melko vähäistä. Asetuksessa on määrätty myös ulkomelun enimmäistasot ja ne tulee mitata, jos niiden on syytä epäillä ylittyvän esimerkiksi valitusten perusteella. (määräykset 7, 8 ja 9)

Räjäytyksistä tiedottamiseen käytettävä kanava on oltava jokin yleisesti käytettävä viestintäkanava, kuten tekstiviesti, WhatsApp tai sähköposti. Kanavalla pyritään parantamaan viestintää räjäytyksistä, jotta ne eivät tule täytenä yllätyksenä ympäristön asutukselle ja voidaan huomioida esimerkiksi hevosten ulkoiluttamisessa. Myös murskausjaksot normaalista toiminnasta poikkeavina melujaksoina tiedotetaan kanavan kautta. Kanavaan liittyminen on vapaaehtoista. (määräys 10)

Ilman pilaantumisen ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että louhinnasta, työmaaliikenteestä ja muista oheistoiminnoista aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman vähäisinä. Louhoksen liikennealueita tulee kastella, jos niistä aiheutuu haitallista pölyämistä. Hakemuksessa ei ole esitetty selkeää vedenottoa paikkaa murskauslaitoksen pölyntorjuntalaitteistoa varten. Vesi tulee tarvittaessa tuoda esimerkiksi säiliöautolla tai traktorilla. Luvan valvoja voi pölyämisen vuoksi keskeyttää toiminnan, kunnes pölyämisen estävä tekniikka saadaan kuntoon tai sääolosuhteet muuttuvat. (määräys 11)

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä polttoaineiden varastoinnista ja käsittelystä, työkoneiden pesusta ja huollosta, jätehuollosta ja onnettomuuksiin varautumisesta. Nesteitä läpäisemättömän tiiviin pinnan voi toteuttaa väliaikaisesti esimerkiksi reunoiltaan korotetulla muovikalvolla, jonka päällä on rikkoutumisen estävä maakerros. Maaperän suojaukseen vaadittava tiivis kalvo voi olla esimerkiksi 2 mm paksu HDPE-muovi tai vastaava. Kalvon päälle tulevan maakerroksen tulee olla 20–30 cm paksu. (määräykset 12–15)

Vaaralliset jätteet on merkittävä jätelain 16 §:n mukaisesti. Siirtoasiakirjoja edellytetään jätelain 121 §:n perusteella, jotta vaaralliset jätteet toimitetaan turvallisesti ja asianmukaisesti eteenpäin. (määräys 16)

Syntyvä jäte on ensisijaisesti pyrittävä hyödyntämään, jos se on teknisesti mahdollista ja siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava jätehuollon ja muun toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. (määräykset 17–18)

Määräys tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu lupaehtojen noudattamisen valvomiseksi, toiminnan vaikutusten ja haittojen arvioimiseksi sekä tiedonkulun varmistamiseksi toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen välillä. Määräyksen avulla varmistetaan, että valvontaviranomaisella on käytettävissään ajantasainen tieto toiminnasta. (määräys 19)

Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaisille tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. (määräys 20)

Mahdollinen kivenmurskausjakso poikkeaa ottoalueen normaalista toiminnasta. Aloitustarkastus on osa toiminnan valvontaa. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien ympäristöhaittojen poistamiseksi ympäristöluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan kannalta olennaisista muutoksista sekä esitettävä suunnitelma todettujen ympäristöhaittojen poistamiseksi. (määräys 21)

Ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaan ympäristön pilaamisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Toiminnan ja ympäristön kannalta paras käyttökelpoinen tekniikka kehittyy vähitellen. Toiminnanharjoittajan on varauduttava uuden tekniikan käyttöönottoon, mikäli päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia. (määräys 22)

Vastuuhenkilön nimeämisellä varmistetaan louhimon asianmukainen hoito ja kunnossapito. Vastuuhenkilön on tunnettava louhimon toiminnot, sitä koskeva ympäristölainsäädäntö ja määräykset. Vastuuhenkilön on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä sekä ympäristöhaittojen poistamisesta. (määräys 23)

Vastaus hakemuksesta esitettyyn lausuntoon ja muistutukseen

Jyväskylän kaupungin terveysuojeluviranomaisen lausuntoon viitaten todetaan, että melutasoista ja tarvittaessa melun mittaamisesta määrätään lupamääräyksissä 8 ja 9. Normaalin toiminnan melutasot asunnoissa tai muissa oleskelutiloissa eivät meluselvityksen perustella nouse merkittäviksi. Etäisyydet asuinrakennuksiin ovat melko pitkät ja rakennukset ovat maastonmuotojen suojaamia. Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta 545/2015 sisätilojen melusta ei sellaisenaan sovelleta maa-aines- ja ympäristönsuojelulakiin perustuvassa yhteiskäsittelylupamenettelyssä.

Hakija on selvittänyt, että louhimon ympäristössä on 11 kiinteistöä, jotka ovat alle 500 metrin etäisyydellä ja ovat todennäköisesti oman talousvesikaivon varassa. Niistä yhdeksän on sellaisia, joihin ei hakijan käyttämän asiantuntijan näkemyksen mukaan voi teoriassakaan olla hydraulista yhteyttä louhimolta. Kaksi louhimon kaakkoispuolelle sijoittuvaa kiinteistöä ovat alinta sallittua ottotaso alempana, joten louhinnalla ei voi olla vaikutusta pohjaveden pinnan tasoon niiden kaivoissa tai kaivoista saatavan veden määrään. Myöskään tarvekilouhintaan soveltuvien alueiden ehjä kallioperä ei yleensä mahdollista merkittävää pohjavesien esiintymistä eikä toiminnalla voi olla vaikutuksia mitattavaksi esitettyihin parametreihin. Selvityksen perusteella kaivoveden tarkkailusta ei ole annettu määräystä.

Muistutuksessa todetaan, että Punamäentien varren talojen lähistöllä on useita louhoksia, mikä pitää paikkansa. Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta mahdollistaa louhintatoiminnan, kun melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Ahostenmäen kohdalla tämä vaatimus täyttyy, kuten myös muut louhintatoiminnan edellytykset. Lisäksi kyseessä on ympäristöhaitoiltaan yleisesti vähäisempänä pidetty tarvekilouhintaa, eikä murskelouhintaa, jossa esimerkiksi käytettävät räjähdemäärät ovat selvästi suurempia. Ahostenmäen louhimo ei myöskään ole uusi eikä se laajene aikaisempiin suunnitelmiin verrattuna.

Räjäytykset ovat herättäneet huolta asukkaissa ja säilyttäneet heidän eläimiään. Toiminnan on todettu aiheuttavan myös jatkuvaa meteliä ja pölylaskeumia. Myös tärinä on koettu haitalliseksi.

Louhija on vastuussa räjäytysten aiheuttamista omaisuusvahingoista. Kaikkia räjäytysten aiheuttamia vaikutuksia on mahdoton välttää. Räjäytystöistä ja murskausjaksoista tiedottamisen parantamiseksi on annettu lupamääräys 10. Kauempaa kuuluviin isoihin louhintaräjäytyksiin ei tässä päätöksessä voida vaikuttaa. Ahostenmäen louhimon toiminta ei myöskään valvonnan perusteella aiheuta jatkuvaa meteliä, koska murskausjaksot ovat hyvin harvinaisia eikä kallionporaus tai työkoneiden äänet ole tarvekilouhinnassa jatkuvaa.

Tarvekilouhinta ei lähtökohtaisesti ole erityisen pölyävää. Tietyissä olosuhteissa pölyä saattaa korkealla mäellä toimivalta louhimolta levitä ympäristöön. Pölyntorjunnasta määrätään lupamääräyksessä 11.

Talousvesikaivon vedenlaadun seuranta on käyttäjän omalla vastuulla. Louhinnan vaikutus porakaivon mangaanipitoisuuteen tai yleensäkin vedenlaatuun noin etäällä louhimosta on hyvin epätodennäköistä ja yhteyden osoittaminen louhimotoimintaan hankalaa.

Luvan voimassaolo

Päätös on voimassa 15 vuotta päätöksen kuuluttamispäivästä (20.4.2026) lukien. Kyseessä on hitaasti etenevä tarvekiviotto. Ottaminen kohdistuu voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle eo/3-alueelle. Mikäli toiminnassa tapahtuu olennainen muutos, on siihen haettava lupa. (YSL 29 §, MAL 10 §)

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70§)

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Ympäristönsuojelulain 198 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaan toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Hakijan tulee tällöin asettaa hyväksyttävä vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Polar Granit Oy hakee YSL 199 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Alue on jo nykyisellään tarvekilouhinnassa, ja myös kaavassa se on varattu kiven hyödyntämiseen. Tarvekivenotto jatkuu samalla jo aiemmassa luvassa rajatulla alueella. Kiinteistöllä ei ole tiedossa erityisiä luontoarvoja. Murskaamista tehdään tarpeen mukaan ja se edistää sivukivien järkevää hyödyntämistä.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaisuutta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Toiminnalta vaaditaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti 10 000 euron vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuussumma on hakijan esittämää vakuussummaa suurempi. Vakuus on asetettava Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista ja vakuuden on oltava voimassa luvan lainvoimaiseksi tulon saakka.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (MAL 555/1981) 3, 6, 10–12, 21 §
 Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6–8, 12, 14–17, 20, 27, 29, 34, 39–40, 42–44, 47a, 48–49, 52–54, 58–60, 62, 70, 83–85, 87, 89–90, 94, 123, 170, 190–191, 198–199, 205 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 2–4, 12–16 §
 Jätelaki (JL 646/2011) 8, 11–13, 15–16, 28, 118–120 §
 Laki eräistä naapurussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNA 978/2021) 33 §
 Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA 926/2005) 7 §
 Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNA 800/2010)

Vakuus

Hakijan tulee toimittaa ennen ottamistoiminnan aloittamista 69 000 euron (6 000 €/ha x 11,5 ha) suuruinen maa-aineslain 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi sekä ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisesti asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään 24 kuukautta ottamisluvan päättymisen jälkeen. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana. (MAL 12 §, YSL 59-60 §)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisen yhteisluvan käsittelystä viranomaisessa peritään maksu (MAL 23 §). Maksu perustuu rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksessaan 10.12.2024 vahvistamaan maa-ainestaksaan (§ 50) ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan (§ 49).

Tämän yhteislupapäätöksen käsittelymaksu on **7 138,50 euroa** ([16,1 € x 300 000 m³/1000 m³] + 3657 €/2 + 480 €). Yhteiskäsittelylupamaksuun sisältyy ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta koskevan asian ja vakuuden käsittelystä pääasian yhteydessä perittävä 480 euron lisämaksu.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä

Polar Granit Oy

Jäljennös päätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo@lvv.fi

Ympäristöterveyslautakunta, PL 233, 40101 Jyväskylä

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisessa järjestyksessä Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 20.4.2026.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitus osoitetaan suoraan hallinto-oikeudelle. Valitusaika päättyy 27.5.2026. Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet

Valitusosoitus